

Pārskats par saražotā, importētā un izlietotā iepakojuma veidiem un resursu atgūšanas apjomu 2005.gadā

Šajā pārskatā ir apkopoti dati par Latvijā saražotā, importētā un izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomu un veidiem 2005.gadā. Likumdošanas un normatīvie akti, uz kuru pamata tiek apkopota informācija par iepakojumu:

- "Iepakojuma likums" (ar Grozījumiem 21.04.2005.);
- 2005.gada 13. decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.953 "Noteikumi par izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā, visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālajiem apjomiem (īpatsvāriem) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojuma sniegšanas kārtību un veidlapas paraugu";
- 2002.gada 14.jūnija Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojums Nr. 108 „Par iepakotāju un iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) reģistrēšanu”.

Likumdošanā noteiktās prasības attiecas uz:

- iepakojumu, kuru ražo Latvijā un iepakojumu, kuru izmanto Latvijas teritorijā neatkarīgi no tā izcelsmes, iepakšanas un patērēšanas vietas, kā arī uz izlietoto iepakojumu;
- iepakojuma ražotāju (arī importētāju), iepakotāju, pārdevēju, iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību), kā arī uz valsts un pašvaldību institūcijām.

Nozīmīgākie procesi, kuri jāņem vērā, aprēķinot pārstrādātā un reģenerētā izlietotā iepakojuma daudzumus un normas ir:

- **izlietotā iepakojuma pārstrāde** — process, kurā no izlietotā iepakojuma vai iepakojuma materiāla iegūst to pašu materiālu vai citus materiālus, izņemot enerģiju, ko iegūst, izlietoto iepakojumu vai iepakojuma materiālu sadedzinot;
- **reģenerācija** — process, kurā no izlietotā iepakojuma vai iepakojuma materiāla iegūst otrreizējās izejvielas vai enerģiju.

Iepakotāju reģistrācijai un uzskaiti ir noteikts kritērijs - ja izlietotā iepakojuma apjoms kalendārā gada laikā uzņēmumā (organizācijā) ir lielāks par 300 kilogramiem, tad iepakotājiem un iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām) ir pienākums reģistrēties Vides ministrijas pilnvarotajās institūcijās (Valsts vides dienesta reģionālajās vides pārvaldēs vai Vides pārraudzības valsts birojā) triju mēnešu laikā no dienas, kad minētais apjoms tiek pārsniegts. Savukārt, līdz kārtējā gada 1.maijam iepakotājiem vai izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumiem attiecīgajā reģionālajā vides pārvaldē vai Vides pārraudzības valsts birojā ir jāiesniedz ziņojums par iepriekšējā kalendārā gada laikā saražotā, eksportētā vai importētā iepakojuma apjomu un veidiem, kā arī par izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomu un veidiem. Apkopotie dati no reģistrētajiem iepakotājiem un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumiem reģionālā griezumā ir sniegti 1. tabulā.

Radītais izlietotā iepakojuma apjoms 2005.g.

Administratīvā teritorija	Radītais izlietotā iepakojuma daudzums (t)
Rīga	6018,01
Daugavpils	291,08
Jelgava	105,58
Jūrmala	12,53
Liepāja	1113,89
Rēzekne	586,95
Ventspils	23,91
Aizkraukles rajons	140,46
Alūksnes rajons	108,73
Balvu rajons	0,90
Bauskas rajons	125,40
Cēsu rajons	238,68
Dobeles rajons	112,83
Gulbenes rajons	527,02
Jelgavas rajons	301,54
Jēkabpils rajons	49,14
Krāslavas rajons	37,59
Liepājas rajons	145,33
Limbažu rajons	72,68
Ludzas rajons	159,96
Madonas rajons	104,71
Ogres rajons	161,03
Preiļu rajons	0,48
Rēzeknes rajons	47,33
Rīgas rajons	1129,05
Saldus rajons	485,35
Talsu rajons	82,41
Tukuma rajons	443,88
Valkas rajons	181,47
Valmieras rajons	202,54
Ventspils rajons	1,25
Apsaimniekošanas organizāciju uzskaitītais izlietotais iepakojums	200107,60
Kopā:	213119,16

Salīdzinot ar 2004.gadu izlietotā iepakojuma daudzums ir nedaudz pieaudzis (par 5169,38 t). Latvijā ir reģistrētas 11 brīvprātīgās izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas organizācijas, par 2005. gadu atskaites ir iesniegušas 6 (SIA "Latvijas Zaļā josta", A/S "Latvijas Zaļais punkts", SIA "Resurss Nova", SIA „Alen”, SIA Dars 2000, A/S „Grīziņkalns”). Šīs organizācijas kopā apsaimnieko 94% no kopējā izlietotā iepakojuma. Bez šīm 6 iepakojuma apsaimniekošanas organizācijām par izlietoto iepakojumu vēl ir atskaitījušies 946 Latvijas uzņēmumi. Nav iespējams precīzi pateikt, cik uzņēmumu ir iesaistījušies augšminētajās iepakojuma apsaimniekošanas organizācijās, ņemot vērā abas lielākās (LZP un LZJ), kopējais uzņēmumu skaits, kas ir

atskaitījies par izlietoto iepakojumu pārsniedz 2600. Iespējams vēl nav aptverti visi uzņēmumi, kas rada vairāk par 300 kg izlietotā iepakojuma gadā.

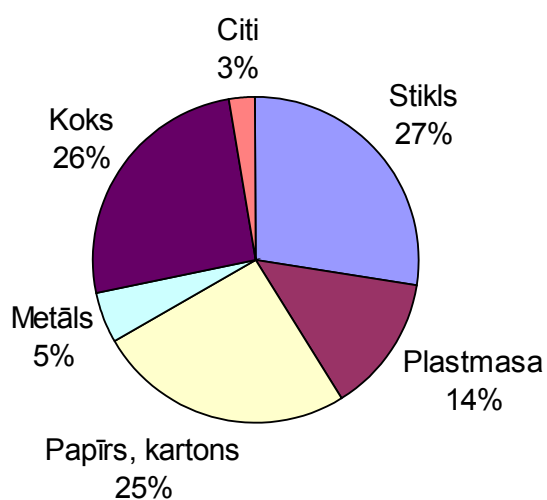
Iepakojuma aprites uzskaitē pa materiālu veidiem, kā arī izlietotā iepakojuma pārstrādes un reģenerācijas apjomi doti 2. tabulā.

2.tabula

Izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomi un veidi 2005.gadā, kas uzskaitīti atbilstoši MK noteikumiem Nr. 953

	Izlietotais iepakojums (t)	Latvijas Republikas teritorijā apsaimniekotais iepakojums				Izlietotais iepakojums, kas nosūtīts uz citām valstīm	
		Pārstrāde (t)	Reģenerācija ar enerģijas atgūšanu (t)	Sadedzināšana ar enerģijas atgūšanu atkritumu sadedzināšanas iekārtās (t)	Pārstrāde un reģenerācija kopā (t)	Pārstrādei (t)	Reģenerācijai (t)
Stikls	58565,21	21557,79	0,00	0,00	21557,79	5785,81	0,00
Plastmasa	29305,18	10350,94	540,56	0,00	10891,50	1817,32	21,31
Papīrs, kartons	53944,74	9346,65	2307,34	0,00	11653,98	30162,70	186,65
Metāls	11143,60	2873,86	0,00	0,00	2873,86	2448,57	0,00
Koks	54683,41	14490,30	23836,97	0,00	38327,27	9909,22	8551,06
Citi	5477,03	61,64	52,40	0,00	114,04	291,57	0,00
Kopā:	213119,16	58681,17	26737,26	0,00	85418,44	50415,19	8759,02

Izlietotā iepakojuma sadalījums pa materiāliem

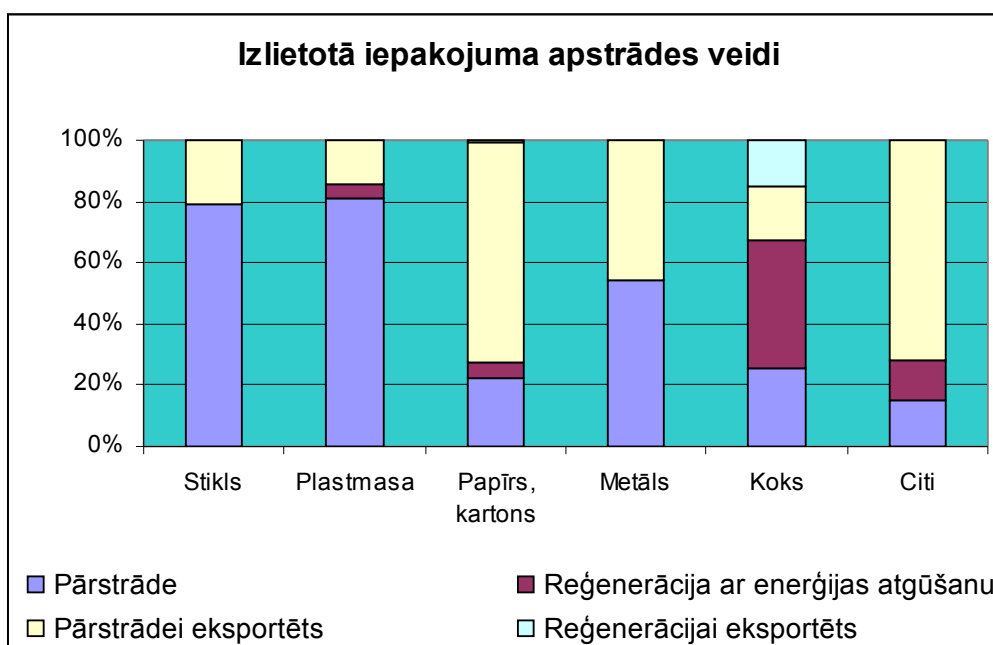
Dominējošie izlietotā iepakojuma materiāli ir stikls, koks, papīrs/kartons. Stikls 79% tiek pārstrādāts Latvijā, bet 21 % izlietotā stila iepakojuma tiek nosūtīts uz citām valstīm. Koka iepakojumam līdzīgi kā stikla iepakojumam lielākā daļa tiek pārstrādāta Latvijā (51%), apmēram 24% koka iepakojuma tiek reģenerēti ar enerģijas atgūšanu. Savukārt 56% no izlietotā papīra / kartona iepakojuma tiek nosūtīti pārstrādei uz citām valstīm.

3. tabula

Reģenerāciju normu izpilde 2005. gadā

Iepakojuma materiāla veids	MK not. 953 noteiktās reģenerācijas normas uz 31.12.2005. (%)	Reģenerāciju normu izpilde, atbilstoši iesniegtiem pārskatiem (%)	Noteikto normu reālā izpilde (%)
Papīrs, kartons	56	77,9	+21,9
Plastmasa	15	43,4	+28,4
Metāls	23	47,8	+24,8
Stikls	28	46,7	+18,7
Kopā visiem materiāliem	42	57,1	+15,1

Kopējā reģenerācijas norma 57,1 % ir aprēķināta no datiem par četriem materiālu veidiem (3. tabulā norādītiem).

4.tabula

Saražotā, uz citām valstīm izvestā vai no citām valstīm ievestā iepakojuma apjoms un veidi, kas uzskaitīti atbilstoši MK noteikumiem Nr. 953

Materiāli	Saražotais un Latvijā realizētais iepakojums (t)	No citām valstīm ievestais iepakojums (t)	Uz citām valstīm izvestais iepakojums (t)
Stikls	260,12	4,30	110,08
Plastmasa	122,47	568,21	916,76
Papīrs, kartons	341,77	1095,95	1778,58
Metāls	680,11	2521,55	3173,27
Koks	290,88	1608,48	5412,58
Citi	18,64	46,34	27,67
Kopā:	1713,99	5844,84	11418,95

180 Latvijas uzņēmumi atskaitās par saražotā, uz citām valstīm izvestā vai no citām valstīm ievestā iepakojuma apjomu un veidiem. Šie daudzumi salīdzinot ar izlietoto iepakojumu ir daudz mazāki.

5.tabula

Uzņēmumi, kas nodarbojas ar izlietotā iepakojuma materiālu savākšanu, pārstrādi un apsaimniekošanu

Pārstrādes materiāls	Izlietotā iepakojuma pārstrādātāji	Adrese
Stikls		
	SIA Līvānu stikla pārstrāde	Zaļā 23, Preiļu raj., Līvāni,
	SIA Eko reverss	Cēsu iela 31, Rīga
	SIA AKD Logistik	Katlakalna 10, Rīga
	A/S Jarvakandi klaas	Replamaa, Igaunija
	UAB Panevežu stikls	Paņeveža, Lietuva
Plastmasa		
	A/S Ādažu polietilēna industrija	"Podnieki" Ādažu pag., Rīgas raj.
	SIA Formika	Esplanādes 3, Rīga
	SIA Reagents A	Krustpils 12, Rīga
	SIA Partneris L.V.	Aizkraukles 23, Rīga
	A/S PET Baltija	Brīvības iela 85, Rīga
	SIA Eko Reverss	Cēsu 31, Rīga
	SIA Riork	Krustpils 8, Rīga
	SIA European Plastic Industries	Rūpnīcu 4, Olaine, Rīgas rajons
	SIA MP Tehnoloģijas	Jūrmalas 12a, Piņķi, Babītes pag., Rīgas raj.
	SIA Nordic plast	Rūpnīcu 4, Olaine, Rīgas raj.
	UAB Monmarkas	Viļņa, Lietuva
	OŪ Tehnoplast	Tallina, Igaunija
	OŪ Uniplast	Tallina, Igaunija
	OŪ Nores Plastic	Tallina, Igaunija
	OŪ Ekolink Eesti	Tallina, Igaunija

	OŪ Ilko Kaubandus	Tallina, Igaunija
	UAB Nagis A	Utena, Lietuva
	Plast	Slupska, Polija
	OOO Agroplast	Ļuberca, Krievija
Metāls		
	SIA Riork	Krustpils iela 8, Rīga
	SIA LIARTE SIA	Atlasa 4, Rīga
	AS Liepājas metalurģs	Brīvības 93, Liepāja
	AS Kuusakoski	
Papīrs, kartons		
	SIA RIORK	Krustpils iela 8, Rīga
	SIA EKO REVERSS	Ieriķu 3k, Rīga
	SIA V.L.T.	Mūrmuižas 11 a, Valmiera
	UAB Klaipēdas Kartonas	Klaipēda, Lietuva
	UAB Eiropopapierus	Viļņa, Lietuva
	SIA Juglas Papīrs	Nautrēnu 12, Rīga
	SIA Gofre Baltija	Krustpils 149a, Rīga
	Rubežanski kartono tarnij kombinat	Ukraina

Pārskatu sastādīja:

LVGMA Vides piesārņojuma informācijas nodaļas

Skaitļotāju/datu bāzu vadītāji:

Sintija Ķekare – (Sintija.Kekare@lvgma.gov.lv, tel. +371 7032026)

Intars Čakars – (Intars.Cakars@lvgma.gov.lv, tel. +371 7032043)